NUMMER 74 EEN UITGAVE VAN HET ARCHIEF JEAN DULIEU OKTOBER 2017

BOUTERBODE

Paulus voor in de schoen

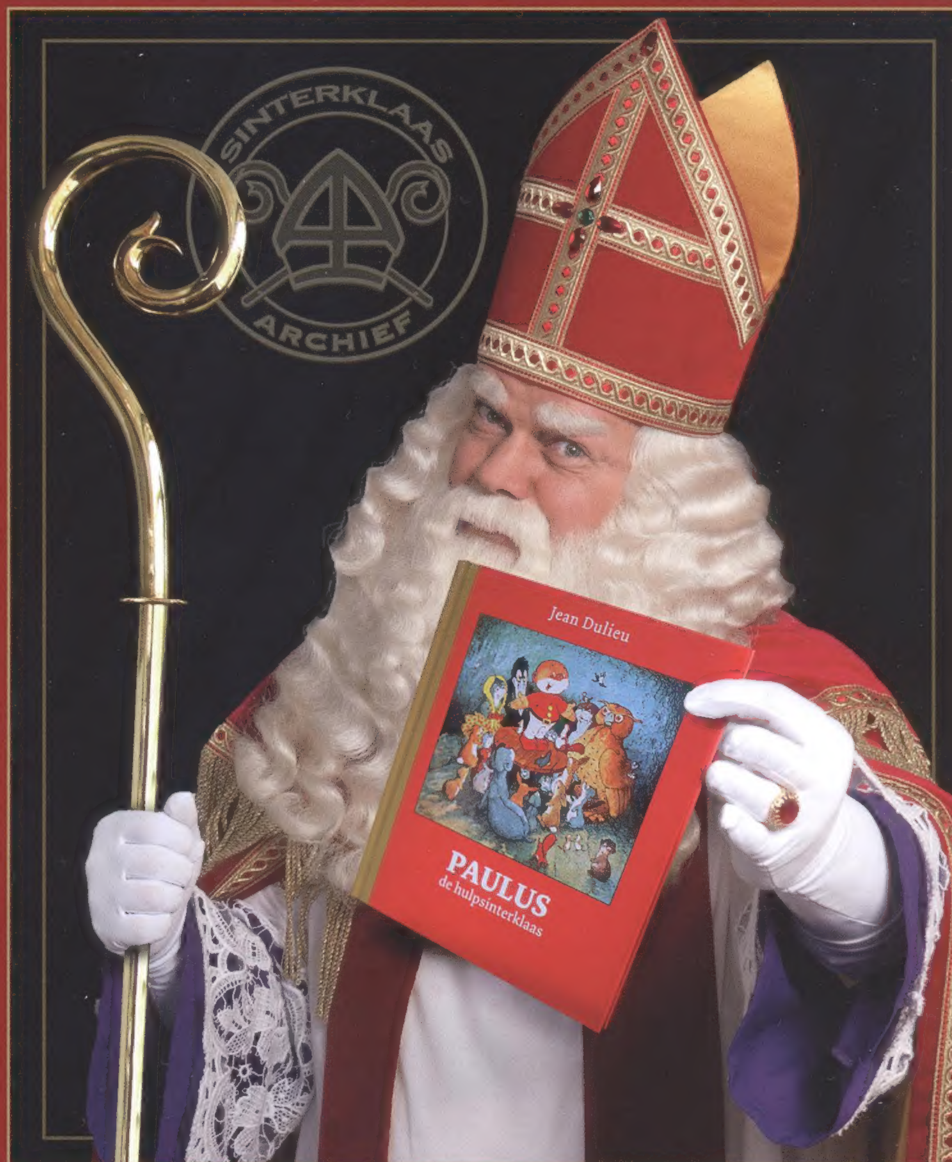

FOTO STEF DE REUVER

Sinterklaas is weer onderweg naar Nederland en heeft dit jaar een wel heel bijzonder cadeau bij zich: de vernieuwde en uitgebreide uitgave van *Paulus de hulpsinterklaas*.

Van deze Dulieu-klassieker verscheen een handelseditie - algemeen verkrijgbaar - en een beurseditie in een beperkte, genummerde oplage van slechts 200 exemplaren.
Beide versies zijn voor het eerst in 65 jaar uitgebreid met 16 pagina's om een dossier te kunnen opnemen. In deze beide dossiers staan verschillende klaasvertellingen van de boskabouter, die hier voor het eerst in boekvorm verschijnen en daardoor bij slechts weinig *Paulus*- liefhebbers bekend zullen zijn.

De Sint liet ons weten tijdens zijn bootreis van het boek te hebben genoten. Hij kan het iedereen aanbevelen!

Waar komen die klaasverhalen toch vandaan?

In de afgelopen weken kregen we met een zekere regelmaat vragen over de inhoud van de twee dossiers die aan de herziene uitgave van *Paulus de hulpsinterklaas* zijn toegevoegd.
Men is nieuwsgierig naar de oorsprong van de toegevoegde klaasverhalen, maar wil ook graag het verschil weten tussen beide dossiers.

De strip van *Paulus de boskabouter* verscheen oorspronkelijk in *Het Vrije Volk* en het was niet meer dan logisch dat er bij het verschijnen van de eerste *Hulpsinterklaas*-boekuitgave in 1952 in diezelfde krant voor het boek werd geadverteerd. Krant en boek waren beide immers producten van uitgeversconcern De Arbeiderspers.

Een jaar later

Een Sinterklaasboek is een seizoenartikel. Daarom werden die advertenties een jaar later, in de maanden november en december van het jaar 1953, opnieuw geplaatst.
Jean Dulieu versterkte die campagne door de komst van Sinterklaas ook in zijn stripverhaal

– LEES VERDER OP PAGINA 2

Waar komen die klaasverhalen toch vandaan?

– VERVOLG VAN PAGINA 1

tot onderwerp te maken. Hij liet Paulus overwegen opnieuw de rol van hulpsinterklaas te gaan vertolken. Maar toen de boskabouter de baard, de mijter en de mantel tevoorschijn haalde, bleek dat de muizen hem voor waren geweest... Alles was aangevreten!
Er ontspon zich vervolgens een prachtig drama waarin zowel Oehoeboeroe als Salomo een belangrijk aandeel hadden. En het verhaal werd afgerond met een grote vierkante afbeelding van Sinterklaas, omringd door alle bosdieren. Een grafisch hoogstandje!

Nog meer klaasverhalen

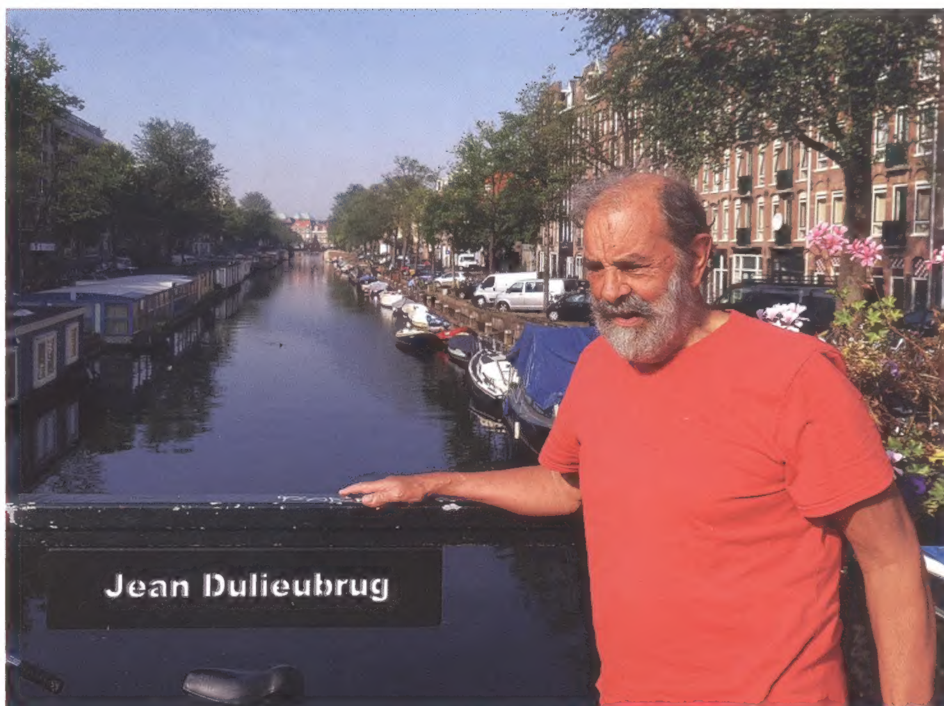
Ook in de jaren die volgden bleef Dulieu rond 5 december zijn Sinterklaasbijdragen maken, niet meer als strip maar als geïllustreerde vertelling.
In 1954 en het jaar daarop plaatste de krant achtereenvolgens *Wat Sint Nicolaas besprak met Paulus* en *Paulus wordt gered door Zwarte Piet*. Daarin kwam nu ook Eucalypta ter sprake, die in het hulpsinterklaasverhaal ontbrak.
In 1958 verscheen in het damesblad *Eva* tenslotte *Als Sint een muis ziet*, in 1961 gevolgd door *De komst van Sint Nicolaas*.

Verdeling

Om al deze verhalen beschikbaar te maken voor het grote publiek namen we de lange stripvertelling uit 1953 op in het dossier van de handelseditie. De vier korte verhalen uit latere jaren kregen een plek in het dossier van de beurseditie.

Opeens stond Paulus tegenover iets, wat wel een klein beetje op Sint Nicolaas leek.
'Dag, Paulus,' zei het iets, 'jij weet zeker wel wie ik ben?'
'Nou,' zei Paulus, terwijl hij op zijn bolletje krabde, 'daar ben ik niet zo zeker van. Ik dacht eigenlijk dat u... eh... dat u vorig jaar een stuk groter was.'

Amsterdam heeft z'n Jean Dulieu-brug

Opeens hing het bordje er en heet brug 140 voortaan Jean Dulieu-brug. De naamgeving vond geruisloos plaats, een beetje stiekem, misschien zelfs in het holst van de nacht. Maar een van onze abonnees was wakker. Klaar wakker!

Direct nadat de eerste geruchten over de mogelijke vernoeming van een Amsterdamse brug naar Jean Dulieu ons vorig jaar bereikten, hingen we bij de gemeentelijke instanties aan de lijn voor meer informatie. Met veel geduld en herhaald vragen lukte het ons uiteindelijk de summiere gegevens bevestigd te krijgen.

Gemeentelijke instanties bleven zwijgen

Maar vervolgens bleef verdere informatie uit. Gelukkig was er ook nog een afdeling Voorlichting die ons kort daarop vroeg wat ze verder nog voor ons konden betekenen. Er was nog hoop. Helaas bleef het daarbij, want hoe we ook mailden, belden, zeurden en smeekten, meer communicatie zat er niet in. De voorlichtingsdeur van Amsterdam was gesloten, potdicht en zou nooit meer opengaan.

Actieve abonnees

Hoe anders was de betrokkenheid van een aantal Amsterdamse *Bouterbode*-abonnees om de Jean Dulieu-brug in hun krant te krijgen. Allereerst was daar de initiatiefnemer Marcel Louis, die ons het nieuws doorseinde en de contacten warm hield tot de gemeente de knoop doorhakte en het licht op groen zette. Aansluitend werden er foto's van de toen nog niet vernoemde brug verzorgd door Hans Duncker.
Daarna leek het nieuws op te drogen, tot op een mooie zomeravond enkele weken geleden plotseling Pierre Roth en zijn vriendin Jolanda de Vries voor onze deur stonden, fiets aan de hand (!). Ze brachten ons foto's van het naambord dat de gemeente kennelijk in alle stilte en anonimiteit had geplaatst.
Helaas niet met de door ons voorgestelde zeer herkenbare handtekening van de kunstenaar, maar met een eenvoudige, uniforme sjabloonletter. Nou ja, daar kunnen die wakkere *Bouterbode*-abonnees in de toekomst nog wel verandering in brengen!

BOUTERBODEBIJLAGE

Volgend voorjaar verschijnt de laatste titel in de reeks **Gouden Klassiekers**, getiteld *Paulus en Poetepoet*.
Ook van dit boek kunt u naast de handelseditie een speciale beurseditie verwachten.
Met het avontuur rond dit beertje, dat in het begin bang is voor boskabouters maar niet voor heksen, sluiten we de reeks af en gaan we ons bezinnen op het uitgeven van het overige werk van Jean Dulieu.
Speciaal voor onze abonnees maakten we dit najaar een overzicht van alle Gouden Klassiekers, voorzien van korte inhoud en informatief beeld.
We sturen dit overzicht mee als bijlage van deze *Bouterbode*.

Paulus in de media

Het artikel van Harold Schallinx in *Gonzo (Circus)* #41 naar aanleiding van het overlijden van de Franse componist Pierre Henry begon met deze wel heel intrigerende maar zeker niet minder onnavolgbare openingszin:

'Tegen wil en dank zal ik mij Pierre Henry blijven herinneren als de Paulus de Boskabouter die gelijk bij andere gelegenheden de dirigent van het symfonieorkest op een zaterdagse lenteavond vanachter het majestueuze pijporgel in de salle Olivier Messiaen van het Parijse Maison de la Radio tevoorschijn kroop om vervolgens, weer net als die stereotiepe klassieke dirigent, op het podium te midden van en samen met de leden van zijn orkest - tientallen luidsprekers, in allerlei maten, van groot tot klein - een welkomstapplaus van het publiek in ontvangst te nemen.'

Componist Pierre de boskabouter

Soms met de haren er bij gesleept

Hoewel de stem van Jean Dulieu al meer dan een halve eeuw uit de ether is verdwenen, net als zijn strip uit de krant en zijn prachtige aquarellen uit de pagina's van de dames- en kindertijdschriften, wordt zijn geesteskind Paulus nog wekelijks ergens in de gedrukte media aangehaald. Soms zinvol, soms met de haren er bij gesleept.
Toen we de aangehaalde zin uit *Gonzo* na enige keren overlezen onder controle hadden, hebben we de auteur van het artikel nieuwsgierig als we zijn naar zijn bedoeling gevraagd. Had het met Dulieus muzikale aspiraties te maken? Met een uitvinding van professor Punt misschien?
Het antwoord was even duidelijk als verbazingwekkend en geeft aan dat Paulus voorlopig nog wel alom aanwezig zal zijn.
Schallinkx: 'Toen ik dat stuk over Pierre Henry begon te schrijven kwam in de omschrijving van hoe ik die avond vijftien jaar geleden Pierre Henry op het podium zag verschijnen in het Maison de la Radio dat beeld 'Paulus de Boskabouter' spontaan op het papier terecht. Zonder nadenken, ook naderhand niet. Die 'boskabouter' was voor mij niet meer - maar ook niet minder - dan een beeld dat mij in mijn jeugd (en dan heb ik het over de jaren 1960) in het hoofd is gebrand - via radio en televisie, boeken kan ik mij niet herinneren. Tot ik je bericht las wist ik verder ook helemaal niks over *Paulus*, en de naam Jean Dulieu zag ik hierbij voor het eerst. Dank je wel.'

was. En dus werd besloten de *Eva*-tekst samen te vatten en de meest tot de verbeelding sprekende illustraties te tonen. Ze dateren weliswaar uit de rode tweekleurendrukperiode van het blad, maar tot ieders verrassing zat er ook blauw in de originele tekeningen. In *Eva* is die kleur compleet weggefilterd. Dat het mogelijk was deze illustraties nu op z'n mooist te laten zien, was dus een cadeautje voor de abonnees.

– DE REDACTIE

POST VOOR PAULUS

Een selectie uit de vele brieven en e-mails die u ons in de afgelopen periode toestuurde. De afzenders kregen de Paulus-boekenlegger toegestuurd.

Pannekoekpoot

De stapel nabestelde Bouterbodes *gaat me nog vele uurtjes lees- en kijkplezier bezorgen. Maar bij het catalogiseren van de* Paulus-*verhalen achterop liep ik tegen een probleem aan:* De pannenkoekpoot *in nr. 71! Wat is dit voor aflevering? De tekst komt grotendeels overeen met de* Eva*-aflevering: Daar komt de pannekoekpoot, alleen is het eerste deel nieuw voor mij.*
En de illustraties waren in die tijd in Eva *toch niet in* full colour*... Of komt dit misschien uit de latere* Bobo*-publicaties?*

Marq van Broekhoven
BREDA

Het is telkens weer een enorm geschipper om een reeks *Paulus*-afleveringen te vinden die voor reproductie in de *Bouterbode* in aanmerking komt. Je wilt liever geen Sinterklaas of Kerstman in een zomernummer, geen nieuwjaarsduik met Pasen en de illustraties moeten in de *Paulus*-beeldbank zitten.
Toen Salomo hot werd, bij het verschijnen van zijn eigen boektitel, werd hij in *Bouterbode* #71 als hoofdact opgevoerd. Daarbij kwam ook het pannenkoekpotenverhaal in beeld, maar dat omvatte drie afleveringen, waarvan de tweede het meest Salomo-achtig

Ondertussen in Frankrijk...

Ik heb de BouterBode *goed ontvangen, waarvoor mijn dank! Een groot plezier om Dulieu's tekenwerk op glanzend papier terug te zien. Overigens heb ik de* Dance of an Ostracised Imp *al jaren in mijn muziekverzameling (sinds je dat soort dingen via internet kon gaan naspeuren).*

Misschien moet ik hem eens gaan instuderen op de accordeon...

Bonne journée!
Evert Geradts
LA LOUVIÈRE LAURAGAIS

Post voor een boekenlegger

Ja, dat is nu bij de gekke af! Ik had 26 Paulus-boekjes *in mijn bezit, waaronder ook* Paulus de hulpsinterklaas. *Ik kwam er zelfs mee op Radio Drenthe destijds! En nu ben ik de boekjes kwijt, geschonken aan de zoon in Harmelen, want die vroeg: 'Mag ik ze hebben?'*
En laat jij nu toch met een nieuwe uitgave komen van Paulus de hulpsinterklaas. *Dus graag de beurseditie besteld!*
Mogelijk kan ik nu ook hebberig zijn. Als ik namelijk de Post voor Paulus *in de* Bouterbode *lees, worden briefschrijvers altijd beloond met een boekenlegger. Die heb ik niet, dus nu:* Post voor Paulus!

Gré van Rossum
EMMEN

HET BESLUIT VAN PAULUS – door Jean Dulieu

'Kijk, Paulus,' zei koning Wortelneus, 'het gaat hierom. Je kent Flipje, het draakje, nietwaar?'
'Nou en of,' zei Paulus, 'Ik heb Flipje een poos als huisdier gehad en ik heb nog nooit zo'n lastig huisdier meegemaakt.'
'Hm,' kuchte koning Wortelneus een beetje verlegen. 'De kwestie is, Paulus, dat Flipje hier ook zo lastig is. Er is geen grot met hem te bezeilen. Hij schijnt zich onder de aarde niet zo thuis te voelen. Hij moet er nodig eens uit, begrijp je wel?'
'U bedoelt, dat Flipje eens met vakantie moet?' vroeg Paulus kleintjes.
'Juist, met vakantie, dat is het nou net,' beaamde koning Wortelneus haastig.
'Tenslotte moet een draak ook eens vakantie hebben, net als een boskabouter, is het niet zo?'
'Ja,' fluisterde Paulus, 'net als een boskabouter.'
Hij keek stiekem even achterom, om te zien of hij soms hard zou kunnen weglopen, maar dat was onmogelijk. Achter hem stond het zwart van de aardmannetjes.
'En nu,' vervolgde koning Wortelneus, 'nu wilde ik je vragen of jij... *hm...* of jij Flipje... *hum hum...* een poosje... kortom: of Flipje bij jou mag logeren.'
'O,' zei Paulus. Hij krabde zich op zijn bolletje en zei: 'Tjaaaaaa.'

Toen keek hij naar zijn schoentjes en begon te hummen, net zoals koning Wortelneus.
Het is me wat moois, dacht Paulus.
Ik wil met vakantie en nou kan ik niet met vakantie omdat Flipje vakantie moet hebben. Het liefst zou ik nee zeggen, maar kun je nee zeggen tegen een koning?
Zenuwachtig piekerend stapte Paulus heen en weer, koning Wortelneus keek naar hem en alle aardmannetjes keken naar hem en iedereen wachtte op zijn antwoord.
Paulus kreeg het er warm van, zó warm dat hij zijn jasje erbij uit moest trekken.

Tenslotte begon Paulus haperend en hakkelend te vertellen hoe hij erover dacht.
'Ziet u, Majesteit, ik zou graag... maar ik was van plan geweest... hoewel Flipje natuurlijk ook... maar nou ja, daar is niets aan te doen... en u vraagt het zo vriendelijk... en nou had ik gedacht... omdat ik zelf ook vakantie wou nemen, moet u weten... en Flipje met mij samen, dat is natuurlijk niets hè, of nou ja, wel wat, maar niet wat ik bedoelde en daarom... moet ik eerlijk bekennen dat ik... hm... toch maar liever...'
'Ik ben blij dat je er zo over denkt, Paulus,' zei koning Wortelneus, 'Flipje zal het heerlijk vinden, daar kun je van op aan.'
'**Hoeraaaaaa!**' riepen alle aardmannetjes.

(WORDT VERVOLGD)

BOUTERBODE 74
REDACTIE Maarten J. de Meulder
POSTADRES Dobbenwal 47 – 9407 AD Assen
MAILADRES info@demeulder.nl

ABONNEMENT – BB71 t/m 75: € 8,50 op
REKENING – NL97 INGB 0003 9454 95 t.n.v.
Uitgeverij De Meulder, Assen – of via aankoop in de webwinkel van www.demeulder.nl

VORMGEVING Rudy Vrooman, Zaandam
VERANTWOORDING PAULUS-ILLUSTRATIES

TIJDSCHRIFTCODE ISSN 1388-2465